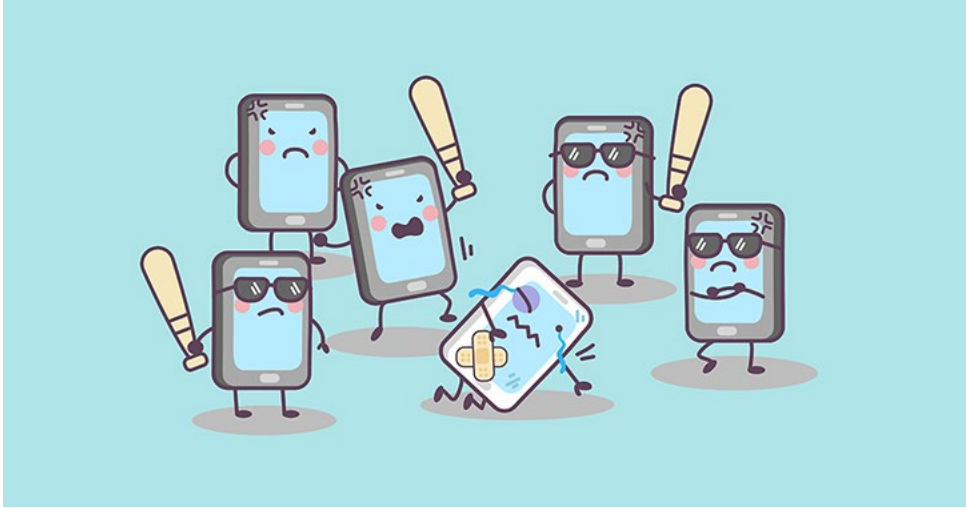


## SİBER ZORBALIK

Siber zorbalık, birey ya da grup tarafından bireye yönelik, teknoloji araçları ile düşmanlık ve korkutma amaçlı mesaj ve resimlerin kasıtlı ve düzenli bir şekilde gönderilmesidir.

Siber zorbalıkta öfke dolu kırıcı mesajlarla alay etme, zarar verme, sataşma, başka kimliğe bürünme, iftira, tehdit etme ve başkasının bilgilerini internet ortamında izinsiz kullanma gibi davranışlar bu zorbalığa örnek gösterilirken sahte hesaplarla özel bilgileri ele geçirme ya da bunları yaymaya çalışmak gibi durumlarla karşılaşılır.



Siber zorbalıkta saldırgan ile kurban arasında kişisel bir temas bulunmamasına rağmen, saldırıya uğrayan kişi psikolojik zarar görmektedir. Zorbaliğa maruz kalan gençlerde depresyon, düşük benlik saygısı, korku, üzüntü, hayal kırıklığı, utanç vb. gibi duygular yoğun olarak görülmektedir. Ayrıca çocuk ve gençler sanal ortamda hayal güçlerinin etkisiyle yarattıkları karakterler aracılığı ile zorbaca davranışları oyun olarak kabul etmekte ve bu davranışlar için sorumluluk üstlenmemektedirler.



Siber zorbalık en çok öfke ve intikam duygularıyla gerçekleştiriliyor. Sorunlarını sanal ortama taşıyan kötü niyetli kişilerin internette kimlik gizleme avantajı suç işleme kolaylığı sağlıyor. Çocuk ve gençler arasında şaka ve eğlence amaçlı siber zorbalık yapanlar da dikkat çekiyor. Bu konuda en büyük zarar birbirlerini yakından tanıyanlardan geliyor. Dikkat çeken bir başka gerçeğin ise zorbalığa maruz kalanların da zorbalık uygulaması olduğu belirtiliyor.

## **ZORBALIĞA EN ÇOK ONLAR MARUZ KALİYOR**

- Kullandıkları e-posta, sosyal medya vb. hesaplarının güvenlik ayarlarını nasıl yapacağını bilmeyenler.
- Kişisel bilgilerini (kimlik numarası, adres, banka kartı bilgileri gibi) ve fotoğraflarını internet ortamında herkese açık şekilde kullananlar.



- Tanımadığı insanlarla internet üzerinde görüşüp kim olduğunu bilmeden güven duyanlar.
- İnternet şifrelerini (e-posta, sosyal medya hesabı vb.) başkalarıyla paylaşırlar.
- İş, okul, sosyal hayat ya da sosyal medyada diğer insanlarla çatışma yaşayanlar.
- Düşük özgüven ve düşük özsaygısı olanlar.

## **ÖĞRENCİLERE SİBER ZORBALIKLA MÜCADELE ÖNERİLERİ**

- Sanal dünyada isim, adres ve telefon gibi özel bilgilerinizi paylaşmayın.
- Sosyal ağlarda dikkat çekici fotoğraf ya da kişisel mesajlar göndermekten kaçının.
- Başka arkadaşlarınızın paylaştığı dikkat çekici fotoğraflarda etiketlenmeye duyarsız kalmayın.
- Paylaştığınız fotoğrafların yaşadığınız yer ve özel hayatınızla ilgili kritik bilgiler içermemesine dikkat edin.

- Sosyal ağlarda tanımadığınız ya da çok sayıda ortak arkadaşınız olmayan kişileri arkadaş olarak eklemeyin.
- Profilinizi ve paylaşımlarınızı “herkese açık” yerine “kısıtlı” duruma getirin. Kimlerle hangi bilginizi ne ölçüde paylaşacağınıza dikkat edin.



- Saldırlara karşılık vermeyin. Karşılık verdiğinizde saldırıların dozunun artacağını unutmayın.
- Saldırıları ciddiye alın ve yetkililere bildirin. Öğrenciyseniz aileniz ve öğretmenlerinizle paylaşın. Bu paylaşımlar çevrenizde konuyla ilgili duyarlılığın artmasına yardım edecektir.
- Şantaj ve tehditleri ailenizle birlikte güvenlik görevlilerine anlatın.
- Saldırının kullanıcı adını engelleyin.



- İlk kez sanal dünyada tanıştığınız kişilerle asla buluşmayın. Tüm ipuçları bu buluşmanın güvenli olacağını hissettirse bile böyle bir buluşmaya bir büyüğünüz olmadan gitmeyin.
- Sanal dünyada söylenenlerin yalan olabileceğini ve karşınızdakinin akranınız olmayabileceği gerçeğini dikkate alın.
- Gerekğinde saldırıları kanıtlayabilmek için bu tür mesajları delil olarak saklayın.

## **AİLELERE SİBER ZORBALIKLA MÜCADELE ÖNERİLERİ**

- Güvenli internet ile ilgili altyapı önlemleri hakkında bilgi edinin.
- Ergenlik dönemindeki çocuğunuzun özel hayatını olumsuz yönde etkilemeden ve demokratik haklarını ihlal etmeden, karşılıklı diyalog içerisinde siber dünyadaki paylaşımlarını gözlemlemeye çalışın.



- Çocuğunuzun üye olduğu çevrimiçi grupların kalitesini sorgulayın.
- Siber zorbalığa maruz kalan çocukların davranışlarında değişim olduğu gerçeğinden yola çıkarak çocuklarınızı sürekli takip edin. Karşılaştığınız davranış değişikliklerinin normal gelişim özelliklerini yansıtmıyorsa, yansıtmadığı ile ilgili rehber öğretmenlere danışın.



- Çocukunuzla devamlı diyalog halinde olun. Çocukunuz zorbalık kurbanı olmasa bile diğer kurbanlardan haberdar olabileceğini unutmayın. (Araştırmalar sosyal ortamdaki çocukların ciddi bölümünün o ortamda yaşanan siber zorbalıktan haberdar olabileceğini ortaya koyuyor.)
- Okul yönetimi, sınıf öğretmeni ve rehber öğretmenler ile sürekli iletişim kurun.
- Küçük olayları bile ciddiye alın, geçiştirmeyin.
- Siber zorbalık davranışına örnek gösterilebilecek paylaşım ve mesajları delil olarak saklayın.
- Saldırganın akran grubundan biri olduğunu öğrenirseniz velisiyle ve rehber öğretmeniyle iletişime geçin.
- Atacağınız her tür adımda okul ve rehber öğretmenlerle iletişim halinde olun. Öfkeyle hareket ederek tamir edilemeyecek yaralar açmayın.



**SİBER ZORBA OLMA!**